

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U004360

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-11-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погрібна Альона Олександрівна

2. Pohribna Alona Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.07

Назва наукової спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-10-2017

Спеціальність за освітою: 7.03010201

Місце роботи здобувача: ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: 84116, м. Слов'янськ, вул.Батюка,19

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.053.08

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: 84116, м. Слов'янськ, вул.Батюка,19

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.81.21

Тема дисертації:

1. Захисно-копінгова поведінка як чинник емоційного вигорання вчителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту.
2. Protective-coping behavior as a factor of emotional burnout of teachers of boarding schools for children with intellectual disabilities.

Реферат:

1. Об'єкт - емоційне вигорання вчителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту; мета - визначення специфіки обумовленості емоційного вигорання у вчителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту особливостями їх захисно-копінгової поведінки; методи - теоретичні (систематизація та узагальнення), емпіричні (анкетування, тестування, експеримент), математико-статистичні методи обробки даних; новизна - вперше: виявлено психологічну специфіку емоційного вигорання вчителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту, яка проявляється у значній вираженості фази резистенції та її проявів при однаковій вираженості фаз напруги і виснаження; встановлено зв'язок дезадаптивних форм захисно-копінгової поведінки з виникненням і проявами емоційного вигорання вчителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту та його якісну специфічність; визначено особливості захисно-копінгової поведінки вчителів шкіл-

інтернатів для дітей з вадами інтелекту порівняно з іншими категоріями педагогів, що виявляються у використанні переважно незрілих механізмів психологічного захисту високої інтенсивності, пов'язаних зі спотворенням та фальсифікацією сприйняття реальності, а також пасивних емоційно-орієнтованих копінг-стратегій, спрямованих на регуляцію емоційної напруги на тлі дефіциту копінг-ресурсів; розширено та уточнено: психологічне визначення та зміст поняття "емоційне вигорання" в контексті педагогічної діяльності великої складності та його деструктивний характер як специфічного стрес-синдрому; уявлення про копінг-ресурси особистості вчителя та їх змістовні характеристики як шляхи запобігання і подолання емоційного вигорання; вдосконалено засоби запобігання та подолання емоційного вигорання вчителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту шляхом розробки й обґрунтування психокорекційної програми, спрямованої на формування адаптивних особистісно-середовищних копінг-ресурсів; результати - розроблено пакет стандартизованих діагностичних методик та авторську анкету, призначені для дослідження захисно-копінгової поведінки й емоційного вигорання в учителів шкіл-інтернатів для дітей з вадами інтелекту. Цей діагностичний пакет може бути використано в психодіагностичній роботі та консультуванні з питань професійного становлення педагога. Розроблена корекційна програма, яка спрямована на формування адаптивних особистісно-середовищних копінг-ресурсів у вчителів шкіл-інтернатів. Програма може бути використана в роботі психологічної служби інтернатів з метою запобігання та подолання емоційного вигорання вчителів. Основні положення роботи й отримані в дисертаційному дослідженні результати можуть бути використані у ході професійної підготовки та підвищення професійного рівня практичних психологів. Результати дисертаційного дослідження впроваджені у навчально-виховний процес та роботу психологічних служб шкіл-інтернатів та в навчальний процес вишу; галузь - психологія.

2. Object - emotional burning out of teachers of boarding schools for children with intelligence shortcomings; purpose - determination of specifics of conditionality of emotional burning out of teachers of boarding schools for children with intelligence shortcomings features their protective-copying behavior; methods - theoretical (systematization and generalization), empirical (questioning, testing, experiment), mathematic-statistical methods of data processing; novelty - for the first time: the psychological specifics of emotional burning out of teachers of boarding schools for children with intelligence shortcomings which are shown in considerable expressiveness of a phase of a resistant and its manifestations at identical expressiveness of phases of tension and exhaustion are revealed; relation of the disadaptive forms protective-copying behavior with emergence and manifestations of emotional burning out of teachers of boarding schools for children with shortcomings of intelligence and its qualitative specificity are established; features protective-copying behavior of teachers of boarding schools for children with intelligence shortcomings compared with other categories of teachers which consist in use of mainly unripe mechanisms of psychological protection of high intensity connected with distortion and falsification of perception of reality and also the passive emotional focused copying-strategy directed to regulation of emotional pressure against the background of deficiency of copying-resources are defined; are expanded and specified: psychological definition and the maintenance of the concept "emotional burning out" in the context of pedagogical activity of big complexity and its destructive character as specific stress-syndrome; idea of copying-resources of the identity of the teacher and their substantial characteristics as a way of prevention and overcoming emotional burning out; means of prevention and overcoming emotional burning out of teachers of boarding schools for children with intelligence shortcomings are improved by development and justification of the psycho-correctional program directed to formation of adaptive personal and environmental copying-resources; results - the package of the standardized diagnostic techniques with the author's questionnaire which is intended for a research protective-copying behavior and emotional burning out of teachers of boarding schools for children with intelligence shortcomings is developed. This diagnostic package can be used in psycho-diagnostic work and consultation on questions of professional formation of the teacher. The correctional program which is directed to formation of adaptive personal and environmental copying-resources of teachers of boarding schools is developed. The program can be used in work of psychological service of boarding schools for the purpose of prevention and overcoming emotional burning out of teachers. Basic provisions of work and results received in a dissertation research can be used during vocational training and increase in professional level of practical psychologists.

Results of a dissertation research are introduced in teaching and educational process and work of psychological services of boarding schools and in educational process of higher education institution; area - psychology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мелоян Анаїт Едуардівна

2. Meloian Anait Eduardivna

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошник Зоя Михайлівна

2. Мірошник Зоя Михайлівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поденко Антон Володимирович

2. Поденко Антон Володимирович

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Хомуленко Тамара Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Хомуленко Тамара Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.